

רשומות

הצעות חוק

15 ביולי 1991

2068

ד' באב התשנ"א

עמוד	
294	חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (מס' 2), התשנ"א-1991 תיקונים עקיפים: חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 חוק המים, התשי"ט-1959 חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1964 פקודת מס הכנסה חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 חוק מס שבה מקרקעין, התשכ"ג-1963 חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"ג-1963 חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות), התשל"ו-1976 חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968 חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 חוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952
311	חוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 24), התשנ"א-1991
312	חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"א-1991 תיקונים עקיפים: פקודת העיריות [נוסח חדש] פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984

**חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (מס' 2), [443]
התשנ"א-1991**

פרק א': עדכון אגרות - הוראת שעה

1. בפרק זה - הגדרות
- "אגרה" - אגרה המשתלמת לפי חיקוק לאוצר המדינה;
- "הוראות הצמדה", לענין כל אגרה - הוראות בחיקוק בדבר שינוי סכום האגרה לפי שיעור העלייה או השינוי בממד המחירים לצרכן;
- "מועד עדכון", לענין כל אגרה - המועד שבו יש לשנות את סכום האגרה לפי הוראות הצמדה;
- "מועד העדכון הקודם", לענין כל אגרה - המועד שבו שונה סכום האגרה לאחרונה לפני תחילתו של פרק זה;
- "מועד העדכון החדש", לענין כל אגרה - מועד העדכון החל בתום שנים עשר חדשים ממועד העדכון הקודם;
- "התקופה הקובעת", לענין כל אגרה - התקופה שבין מועד העדכון הקודם לבין מועד העדכון החדש;
- "מועד העדכון הבא", לענין כל אגרה - המועד שבו יש לשנות את סכום האגרה לפי הוראות ההצמדה, לראשונה אחרי מועד העדכון החדש.
2. על אף האמור בהוראות ההצמדה, יחולו ההוראות הבאות:
- (1) בתקופה הקובעת, לא ישתנו סכומי האגרה לפי הוראות ההצמדה;
- (2) במועד העדכון החדש, יועלה סכום האגרה ב-10% ויעוגל לפי הכללים הקבועים בהוראות ההצמדה;
- (3) במועד העדכון הבא ובכל מועד עדכון שלאחריו, יראו את המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד העדכון החדש, כמדד היסודי או הבסיסי, לענין הוראות ההצמדה.
3. אין בפרק זה כדי לגרוע מסמכות הנתונה בחוק לקבוע שיעורי אגרה שלא על פי הוראות הצמדה. שמירת דינים

דברי הסבר

כצד תרומתה לעידוד הפעילות והאצת הצמיחה, תהיה ערה למנוע לחצים אינפלציוניים, הן מצד הביקוש והן מצד ההוצאות.

מצד הביקוש, על הממשלה להגביל את היקף הוצאותיה ואת הגרעון התקציבי, המשקף את עודף הביקוש לסחורות ושירותים הגובע מפעילות הממשלה.

מצד ההוצאות, מוצע לקבוע שינויים כשיטת העדכון של אגרות, במקביל למדיניות דומה שננקטה בקשר למחירים של סחורות ושירותים אשר לממשלה יש עליהם שליטה. השינוי

סעיפים 1 עד 3 - עדכון אגרות

צמיחה כלכלית כת קיימא תושג רק אם יוכסח כי ישררו במשק תנאים של יציבות. על אף ההצלחה הגדולה שנחלה תכנית הייצוב שננקטה כאמצע שנות ה-80, שיעורי האינפלציה בישראל נותרו גבוהים בהשוואה למרבית המדינות שעימן מקיים המשק קשרי מסחר. עובדה זו פוגעת בכשרן של החברות הישראליות להתחרות בשווקים אלו. יתר על כן, תהליך של קליטת עליה בהיקפים גדולים, המלווה בעודפי ביקוש בתחומים מסויימים, עלול להביא להתחדשות הלחצים האינפלציוניים כמשק. דרושה איפוא מדיניות כלכלית אשר

פרק ב': יסודות התקציב

4. **כחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985** -

(1) אחרי סעיף 3 יבוא:

3א. (א) בסעיף זה -

"מוסד ציבורי" - גוף הפועל למטרה של חינוך, תרבות, דת, מדע, אמנות, רווחה, בריאות, ספורט או מטרה דומה;

"סעיף תקציב" - סעיף בחוק תקציב שנתי הקובע את ההוצאות של משרד ממשלתי.

(ב) חוק תקציב שנתי יקבע את הוצאות הממשלה לצורך תמיכה במוסדות ציבור.

(ג) הוצאות הממשלה לצורך תמיכה במוסדות ציבור ייקבעו בכל סעיף תקציב בסכום כולל לכל סוג של מוסדות ציבור.

(ד) הסכום שנקבע בסעיף תקציב לסוג של מוסדות ציבור יחולק בין מוסדות ציבור הנמנים עם אותו סוג לפי מבחנים שוויוניים.

(ה) הממונה על סעיף התקציב יקבע, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, מבחנים שוויוניים לחלוקת הסכום שנקבע באותו סעיף תקציב לצורך תמיכה במוסדות ציבור (להלן - מבחנים).

תיקון חוק
יסודות התקציב

דברי הסבר

מבחנים שוויוניים. לצורך חלוקת הסכום שנקבע לסוג מסוים של מוסדות ציבור באופן שוויוני, יוסמך השר הממונה על ביצוע סעיף התקציב, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, לקבוע את המבחנים השוויוניים לחלוקת סכום התמיכה.

יצוין כי בימים אלה נדונה בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 4) (ה"ח התשנ"א, עמ' 171), שעניינה באותו נושא. אם יתקבל בכנסת חוק העונה על העקרונות המפורטים לעיל, לא יהיה צורך בהמשך הליכי החקיקה לגבי פסקה זו.

(2) לפסקאות (2) ו-(3) - תיקון סעיפים 32 ו-36

במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"א-1991 (ס"ח התשנ"א, עמ' 124), הוספו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, עבירות משמעת על הנהגת שינויים בשכר ומתן הטבות בניגוד לאמור בסעיף 29 לחוק, בגופים מתוקצבים או בגופים נתמכים.

באשר לגופים מתוקצבים, העבירה חלה על "עובד הגוף המתוקצב" כהגדרתו בסעיף 32, וגם על הממונה על אותו עובד מכה סעיף 36. בהיסח הדעת לא הוחלה העבירה גם על עובד גוף נתמך והממונה עליו.

יים המוצעים נועדו להקטין את ההצמדה האוטומטית של האגרות והמחירים, ובכך להביא באופן מיידי להאטת קצב עליית המחירים, וכן לעודד התייעלות וריסון הוצאות שכר והוצאות אחרות.

סעיף 4 - יסודות התקציב

(1) לפסקה (1) - הוספת סעיף 3א

התיקון המוצע נועד לענות על הביקורת על אופן הקצבת הכספים הייחודיים בתקציב המדינה בשנים האחרונות, העומדת בסתירה לעקרונות שנקבעו כפסיקת בג"צ.

התיקון המוצע בא לקבוע את הוצאות הממשלה לצורך תמיכה במוסדות ציבור וייקבעו בחוק התקציב השנתי בסכום כולל לכל סוג של מוסד ציבורי. לצורך זה יוגדר המונח "מוסד ציבורי", כגוף הפועל למטרה של חינוך, תרבות, דת, מדע, אמנות, רווחה, בריאות, ספורט או מטרה דומה.

כמו כן ייקבע בחוק כי הסכום שהוקצב לסוג מסוים של מוסדות ציבור יחולק בין מוסדות הציבור מאותו סוג לפי

ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

(ו) שר האוצר יקבע, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, נוהל לפיו יוגשו ויידונו בקשות של מוסדות ציבור לקבלת תמיכה מתקציב המדינה (להלן – נוהל).

(ז) המבחנים והנוהל יפורסמו ברשומות.

(ח) לא יוצא סכום שנקבע בחוק תקציב שנתי לצורך תמיכה במוסד ציבור אלא אם כן הוא מואגד ומקיים את הוראות הנוהל ובמידה המתאימת עם המבחנים.

(ט) סעיף זה אינו חל על הוצאות הממשלה לצורך תמיכה במוסד ציבור שהוקם לפי חוק.²

(2) בסעיף 32, אחרי הגדרת "עובד גוף מתוקצב" יבוא:

"עובד גוף נתמך" – מי שמקבל שכר מגוף נתמך:"

(3) בסעיף 36, אחרי "או של הגוף המתוקצב" יבוא "או של הגוף הנתמך";

(4) בסעיף 45(א), אחרי "יקבלו אשראי" יבוא "במישרין או בעקיפין";

פרק ג': חישוב עלות המים ותעריפיהם למים

5. בחוק המים, התשי"ט-1959² –

(1) במקום סעיף 111 יבוא:

111. שר החקלאות, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע בתקנות כללים לחישוב עלות הפקת המים, ייצורם ואספקתם: הכללים יתבססו על העלויות הממשיות של ספק המים בקשר להפקת המים, ייצורם ואספקתם, כולל ריבית, בלאי והוצאות אחרות, והעלויות הממשיות למשק המדינה לשימור מקורות המים וחידושם, לרבות החדרת מים וזריעת עננים.

"כללים לחישוב עלות המים

דברי הסבר

מוצע להבהיר ענין זה על ידי הוספת המלים "במישרין או בעקיפין".

בנקודה זו יש להבחין בין הגוף מקבל האשראי לבין התאגיד הבנקאי שנותן את האשראי. בעוד שהראשון מודע למהות העסקה הסיבובית של הלוואה כאמצעות "מתווך", הרי שמבחינתו של נותן האשראי לא תמיד קיימת מודעות כאמור, ולכן לגביו אין להרחיב את הגדרת העבירה כקבוע בסעיף 45(ב) לחוק.

סעיף 5 – עלות המים ותעריפיהם המים

לפסקה (1) – החלפת סעיף 111

סעיף 111 לחוק המים, התשי"ט-1959, קובע לאמור:

מכיון שאין הצדקה להחלה צרה ומצומצמת יותר של העבירה האמורה, לגבי גופים נתמכים בהשוואה לגופים מתוקצבים, יש להוסיף בסעיף 32 הגדרה מקבילה של "עובד גוף נתמך" (שתחול על האמור בסעיף 35א החדש), ולתקן את סעיף 36 כך שהרחבת העבירה לגבי ממונים על העובדים כאמור תחול גם כאשר מדובר בגוף נתמך.

(3) לפסקה (4) – תיקון סעיף 45

סעיף 45 לחוק אוסר על גוף נתמך או רשות מקומית לקבל אשראי מתאגיד בנקאי או מאדם אחר שעיסוקו במתן אשראי, אלא לפי היתר כאמור בסעיף 46.

מתברר כי לפי פרשנות מסוימת ניתן לכאורה לעקוף את מסגרת האשראי שאושרה בהיתר כאמור, באמצעות גוף שלישי שאיננו "תאגיד בנקאי" שהגדרתו בסעיף 32.

² ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

(2) במקום סעיף 112 יבוא:

112. (א) שר החקלאות, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע בתקנות תעריף אחיד למים, למעט מי קולחין ומים המסופקים על ידי רשות מקומית (להלן – התעריף האחיד); התעריף האחיד יהיה שווה למוצע המשוקלל של העלויות הממשיות שנקבעו לפי סעיף 111.

”קביעת תעריפים למים

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי שר החקלאות, בהסכמת שר האוצר, ולענין מים המסופקים לצרכי בית, מלאכה, מסחר, שירותים ושירותים ציבוריים – גם בהסכמת שר הפנים, לקבוע בתקנות תעריפים שונים למים, לפי איזורים או ספקי המים, לפי עונות השנה או שעות היממה או לפי נתונים אחרים; סעיף קטן זה לא יחול על מים המסופקים לייצור תעשייתי.

(ג) קביעת תעריפים שונים כאמור בסעיף קטן (ב) תיעשה במטרה לקרב כל תעריף ותעריף לעלויות הממשיות של המים שלגביהם הוא ייקבע וכדי למנוע סבסוד בין המגזורים השונים, והכל בכפוף לתנאים הבאים:

(1) התעריף המשוקלל, לפי תחזית כמויות המים שיסופקו בכל תעריף ותעריף, יהיה שווה לתעריף האחיד; אחת לרבעון תיבדק התאמת התחזית לכמויות המים שסופקו בכל תעריף, והתעריפים יתואמו לפי תוצאות הבדיקה;

(2) תעריף הגבוה מן התעריף האחיד ייקבע רק לגבי מים שעלויותיהם הממוצעות המחושבות לפי סעיף

דברי הסבר

לפסקה (2) – החלפת סעיף 112

סעיף 112 לחוק קובע לאמור:

”קביעת תעריפים לדמי מים ודירוגם

112. שר החקלאות רשאי, לאחר התייעצות עם מועצת המים, ובאישור ועדה משותפת של ועדת הכלכלה וועדת הכספים של הכנסת, לקבוע תעריפים לדמי מים, בדרך כלל או לגבי אזור פלוני או לגבי סוג ספקים פלוני, גישאי הוא לדרג את דמי המים לפי מטרות המים, לפי השימושים במים, למעט שימושם בחקלאות, לפי עונות השנה או שעות היממה, לפי נתונים גיאוגרפיים, טופוגרפיים או לפי נתונים אחרים – הכל כשיש לב למשקיותם של מפעלי המים שעליהם יחולו התעריפים וכשיש לב ליכולת התשלום של צרכני המים במטרה פלונית ולתצרוכת המים לאותה מטרה.”

עלות הפקת המים ואספקתם ממומנת היום משני מקורות עיקריים: תעריפי מים לצרכנים ותמיכה מתקציב המדינה. תעריפי המים מתעדכנים בדרך כלל אחת לשנה בתהליך ארוך ומסורבל, שיוצר פערים בין מקורות המימון לבין העלות. קביעת תעריפים הנמוכים מן העלות הממשית לאורך שנים,

”כללים לחישוב דמי המים

111. שר החקלאות רשאי, לאחר התייעצות עם מועצת המים, לקבוע כללים לחישוב דמי מים. כללים אלה יתבססו על ההוצאות המעשיות בקשר להפקת המים והספקתם, כולל ריבית, בלאי והוצאות אחרות.”

”דמי מים” מוגדרים בסעיף 109 לחוק כ”מחיר המים וכל תמורה אחרת בקשר להספקת מים”.

התקנות שהותקנו לפי סעיף 111 הן תקנות המים (חישוב עלות המים), התשל”ז-1975, ומוגדר שם כי עלות המים היא כלל הוצאות ההפקה או ההספקה, כשהן מחולקות בכמות המים המופקת או המסופקת.

מוצע להבהיר כי הסעיף אכן מדבר על חישוב עלות הפקת המים ואספקתם, להתייחס לאפשרות נוספת של ייצור מים (כמו למשל בהתפלה), וכן להסמיק את השר לכלול בעלויות המים גם את העלויות הממשיות למשק המדינה הדרושות לשימור מקורות המים וחידושם.

כן מוצע לקבוע כי תקנות אלה יותקנו בהסכמת שר האוצר ולא בהתייעצות עם מועצת המים.

111 (להלן - העלויות) גבוהות מן התעריף האחד, והוא לא יעלה על העלויות לאותם מים;

(3) תעריף הנמוך מן התעריף האחד ייקבע רק לגבי מים שעלויותיהם נמוכות מן התעריף האחד, והוא לא יפחת מן העלויות לאותם מים;

(4) שיעור השינוי לעומת התעריף האחד כאמור בפסקאות (2) ו-(3) יהיה בגבולות השיעורים הבאים, מתחת לתעריף האחד או מעליו:

(א) במים המסופקים לחקלאות - עד 25% בשנת הכספים 1991; שיעור זה יגדל בשנות הכספים 1992 עד 1996, מדי שנה, ב-10% נוספים, באופן שבשנת 1996 יגיע שיעור זה ל-75%;

(ב) במים המסופקים לצרכי בית, מלאכה, מסחר, שירותים ושירותים ציבוריים - עד 5%;

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), בשנות הכספים 1991 עד 1995 ייקבעו התעריפים למים באופן שסך כל התקבולים ממכירת מים בחוספת הסכום שתוקצב בחוק התקציב השנתי למטרת תמיכות במחירי מים, יהיה שווה לסך כל העלויות הממשיות לפי סעיף 111, ובלבד שהתעריפים למים המסופקים לחקלאות לא יעלו על 125% של התעריף האחד, והתעריפים למים לצרכי בית, מלאכה, מסחר, שירותים ושירותים ציבוריים לא יעלו על 105% של התעריף האחד.

(ה) הסכום שיתוקצב למטרת תמיכות במחירי מים יצומצם בהדרגה בשנות הכספים 1991 עד 1995 עד לשיעור של 0% בשנת הכספים 1996.

(ו) בשנות הכספים 1991 עד 1995, התעריף המשוקלל למים המסופקים לייצור תעשייתי יהיה זהה לתעריף המשוקלל למים המסופקים לחקלאות.

דברי הסבר

יחד עם זאת, מוצע שלא לקבוע תעריפי מים הנבדלים זה מזה בשיעורים ניכרים לפי איזורי הארץ השונים, וזאת מטעמים התיישבותיים. לכן מוצע כי שר החקלאות ושר האוצר יוסמכו לקבוע תעריף אחד לכל הארץ, כאשר לגבי אזורים שונים ייקבע תעריף הגבוה או הנמוך מהתעריף האחד בשיעור של 5% למיגור הבית, ובשיעור שיתחיל ב-25% ויגיע במשך 5 שנים עד 75% - למיגור החקלאי. הכל במטרה לקרב את התעריף לעלות האמיתית של הפקת המים ואספקתם, וכדי למנוע סבסוד בין המיגורים השונים.

גרמה גם לפגיעה חמורה במקורות המים ולשימוש בלתי יעיל מבחינת המשק הלאומי (וראה הדו"ח המיוחד של מבקר המדינה על ניהול משק המים בישראל מדצמבר 1990, עמ' 37 עד 45).

מוצע על כן לקבוע כי סך כל תעריפי המים יכסו את סך כל העלויות הממשיות של המים לפי סעיף 111, וזאת תוך פרק זמן של חמש שנים.

כמו כן מוצע לקבוע כי בתקופה שבה יתקיים סכסוד של תעריפי המים, יהיו תעריפי המים לייצור תעשייתי זהים לתעריפי המים לחקלאות.

עדכון תעריפים
112.A (א) התברר במועד כלשהו כי שיעור השינוי של הסל הקובע מגיע ל-5% או יותר, יעודכנו התעריפים למים לפי שיעור השינוי; חלפו ששה חדשים מיום שנקבעו תעריפים לדמי מים לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) לסעיף 112 או מיום העדכון האחרון לפי סעיף זה, יעודכנו התעריפים לפי שיעור השינוי של הסל הקובע, אף אם לא הגיע ל-5%; בסעיף זה -

"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"שינוי תעריפי חשמל" - למעט שינוי הנובע מעונות השנה;

"שיעור השינוי של הסל הקובע" - שיעור השינוי של סל המורכב מ-50% משיעור השינוי בתעריפי החשמל ו-50% משיעור השינוי במדד, לעומת תעריפי החשמל שהיו בתוקף במועד שבו נקבעו לאחרונה תעריפים למים לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) לסעיף 112 או שבו חושב העדכון האחרון לפי סעיף זה, לפי המאוחר, ולעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו מועד; שר החקלאות ושר האוצר רשאים לשנות את היחס שבין שני מרכיבי הסל הקובע, בהתאם למשקלם היחסי בסל האמור.

(ב) נציב המים יפרסם ברשומות הודעה על תעריפי המים שעודכנו לפי סעיף קטן (א).

112.B. שר הפנים, בהסכמת שר האוצר, יקבע בתקנות תעריפים למים המסופקים על ידי רשות מקומית

(3) בסעיף 113 -

(א) בסעיף קטן (א), הסימן "(א)" - "יימחק, במקום "תעריף לדמי מים" יבוא "תעריף למים", ובסופו יבוא "והכל תוך 14 ימים מיום שהודיע על כוונתו לקבוע תעריף כאמור";

(ב) סעיף קטן (ב) - בטל.

דברי הפכר

יות, מוצע כי הסמכות תוקנה לשר הפנים בהסכמת שר האוצר.

לפסקה (3) - תיקון סעיף 113

סעיף 113(א) לחוק קובע לאמור:

"113. (א) לפני ששר החקלאות יקבע תעריף לדמי מים, יתן לספקים ולצרכנים שעליהם הוא יחול, הזדמנות להשמיע טענות והצעות בדרך שנקבעה בתקנות."

מוצע לקבוע כי שמיעת הטענות תיעשה תוך 14 ימים מיום שהודיע השר על כוונתו לקבוע את התעריף.

לפסקה (2) - הוספת סעיף 112

מוצע לקבוע מנגנון לעדכון אוטומטי של התעריפים כל אימת ששיעור השינוי המצטבר בתעריפי החשמל ובמדד המחירים לצרכן יגיע ל-5% לפחות או אם חלפו ששה חדשים ממועד העדכון שקדם לו או ממועד קביעת התעריפים לפי סעיף 112.

כל שינוי שיתבקש בתעריפי המים שלא עקב שינויים בתעריפי חשמל או במדד ייעשה בדרך הקבועה בסעיף 112.

לפסקה (2) - הוספת סעיף 112

לגבי קביעת תעריפי המים שגובות הרשויות המקומיות

(4) במקום סעיף 115 יבוא:

115. כללים לפי סעיף 111 ותעריפים לפי סעיפים 112 ו-112ב יפורסמו ברשומות ובכל דרך נוספת שתקבע, ותחילת תקפם ביום פרסומם ברשומות.

(5) במקום סעיפים 116 עד 124 יבוא:

"סימן ב': קרן איזון

116. (א) מוקמת בזה קרן איזון למחירי המים (להלן - קרן האיזון) שתפעל במסגרת נציבות המים במשרד החקלאות ותנוהל בידי עובדיה.

(ב) כספי הקרן יועדו למטרותיה בלבד.

117. (א) קרן האיזון תגבה מכל ספק מים, שעלויותיו המחושבות לפי סעיף 111 נמוכות מן התעריף שנקבע לו לפי סעיף 112, את ההפרש האמור (להלן - תשלומי איזון).

(ב) תשלומי האיזון ייגבו כאילו היה מס שפקודת המסים (גבייה)³, פרט לסעיף 12 שבה, חלה עליו.

118. מקורות קרן האיזון יהיו תשלומי האיזון בלבד, למעט בשנות הכספים 1991 עד 1995 שבהן יתוסף להם הסכום שייקבע בחוק התקציב לתמיכות במחירי מים.

119. (א) כספי קרן האיזון יופקדו בחשב הכללי כמשרד האוצר ויוצאו רק למטרות הבאות:

(1) תמיכה במחירי מים המסופקים על ידי ספק מים שעלויותיו המחושבות לפי סעיף 111 גבוהות מן

דברי הסבר

לפסקה (5) - החלפת סעיפים 116 עד 124

סעיפים 118 עד 124 לחוק המים הקימו קרן איזון לדמי מים, שמטרתה להקטין ההפרשים בין דמי המים באזורי הארץ השונים. אמצעי הקרן כאו מהיטלי איזון שהוטלו על ספקים ומפיקים על ידי שר החקלאות, לאחר התייעצות עם מועצת המים ובאישור ועדה משותפת של ועדת הכלכלה וועדת הכספים של הכנסת, לאחר שמיעת הספקים, המפיקים והצרכנים. שר החקלאות מוסמך לקבוע אזורים וסוגי מפעלי מים שבהם הספקים והמפיקים זכאים להענקות מתוך הקרן לשם הוזלת מחיר המים לצרכן, וכן כללים לחלוקת מענקים מיוחדים לצרכני מים מסויימים.

עם קביעת תעריפים לדמי מים על פי העלות של כל תעריף ותעריף, לא יהיה עוד מקום לקרן איזון במתכונת זו. מוצע לבטלה ולהקים קרן איזון שונה, אשר תגבה מכל ספק מים שעלויותיו המחושבות לפי סעיף 111 נמוכות מן התעריף שנקבע לו את ההפרש, ועד לביטול הסובסידיה למים תקבל גם כספים מתקציב המדינה.

סעיף קטן (ב) לסעיף 113 עוסק בתעריפים למים המסופקים לרשות מקומית ועל ידי רשות מקומית, ומוצע למחקו שכן הנושא יוסדר בסעיפים 112 ו-112ב.

לפסקה (4) - החלפת סעיף 115

סעיף 115 לחוק קובע לאמור:

"פרסום ותחילת תוקף

115. כללים לפי סעיף 111 ותעריפים לפי סעיף 112 יפורסמו ברשומות ובכל דרך נוספת שהורה עליה שר החקלאות, ותחילת תקפם ביום פרסומם ברשומות או ביום מאוחר יותר שקבע שר החקלאות."

מוצע להתאים סעיף זה למבנה המוצע לעיל בדבר הסמכויות לקביעת הכללים והתעריפים, ולהבהיר כי תחילת תוקפם תהיה עם הפרסום ברשומות ולא במועד מאוחר יותר.

³ ת"א, כרך ב', עמ' 1374.

התעריף שנקבע לו לפי סעיף 112: התמיכה תהיה בגובה סכום ההפרש שבין העלויות לתעריף כאמור; (2) מימון פעולות לשימור מקורות המים וחיידושם, לרבות החדרת מים וזריעת עננים.

(ב) לא יוצא סכום כלשהו מכספי הקרן, אלא לפי תקציבה השנתי שאושר כאמור בסעיף 120.

(ג) הוצאת כספים מקרן האיוון תיעשה באישור החשב הכללי או מי שהוא מינה לענין זה.

120. התקציב השנתי של קרן האיוון וכל שינוי בו טעונים אישור שר החקלאות ושר האוצר.

121. שר החקלאות, בהסכמת שר האוצר, יתקין תקנות לענין סדרי הפעלת קרן האיוון ותקציבה; בתקנות כאמור ייקבעו, בין השאר, הוראות בענינים הבאים:

(1) מועדי הכנת התקציב והגשתו לאישור השרים;

(2) עריכת בדיקה רבעונית של התאמת התקציב המאושר של הקרן לביצועו בפועל;

(3) אופן התאמת התקציב לתוצאות הבדיקה האמורה בפסקה (2), לאחר עדכון התעריפים לפי סעיף 112א;

(4) הוראות לענין מניעת גרעון בתקציב הקרן ולמניעת יצירת עודפים מעבר לשנת תקציב אחת;

(5) מועדים לחישוב עלויות ספקי המים בהתאם להוראות סעיף 111;

(6) מועדים להעברת תשלומי האיוון מספקי המים לקרן ולתשלום התמיכות על ידי הקרן לספקי המים;

(7) שיעורי הריבית שבהם יחוייב ספק מים שלא העביר את תשלומי האיוון לקרן במועד שנקבע להעברתם.

(6) בסעיף 124ב(א), הסיפה המתחילה במלים "לאחר התייעצות" – תימחק.

(7) בסעיף 124, כמקום "יועברו לקרן האיוון" יבוא "יועברו לאוצר המדינה".

דברי הסבר

לפסקאות (6) ו(7) – תיקון סעיף 124ב ר"124:

לפי סעיף 124א לחוק מוסמך נציג המים להטיל תשלום מיוחד על מפיק או ספק שחרג מתנאי רשימו. סעיף 124ב קובע כי שיעורי התשלום המיוחד ייקבעו בתקנות על ידי שר החקלאות לאחר התייעצות עם מועצת המים ובאישור הועדה המשותפת של הכנסת. מוצע לכסל את הצורך בהתייעצות ואישור כאמור.

כספי הקרן יופקדו בחשב הכללי במשרד האוצר ויוצאו רק לתמיכה במחירי מים המסופקים על ידי ספק שעלויותיו המחויבות לפי סעיף 111 גבוהות מן התעריף שנקבע לו, וכן למימון פעולות לשימור ולשיקום מקורות המים וחיידושם. כמו כן, מוצע לקבוע הוראות נוספות לענין אישור תקציב קרן האיוון והוצאת הכספים מן הקרן, ולהסמיך את שר החקלאות, בהסכמת שר האוצר, להתקין תקנות לענין סדרי הפעלת הקרן ותקציבה.

פרק ד': שיווק ביצים

6. בחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1964 -

(1) בסעיף 44 -

(א) במקום כותרת השוליים יבוא: "קבלנים מורשים לשיווק עופות";

(ב) בסעיף קטן (א), המלה "ביצים" - תימחק;

(2) אחרי סעיף 44 יבוא:

44א. (א) שר החקלאות או עובד משרד החקלאות שהוא יקבע
לשיווק ביצים "קבלנים מורשים"
לכך יסמיך קבלנים מורשים לענין שיווק ביצים.

(ב) הסמכת קבלנים מורשים, התנאים לכך וכן ביטולה של
ההסמכה יהיו בהתאם לכללים שיקבע שר החקלאות.

(ג) החלטת שר החקלאות לפי סעיף זה תימסר למי
שהחלטה חלה עליו.

(3) בסעיף 45(ב), אחרי "המועצה" יבוא "או שר החקלאות";

(4) בסעיף 46(ב), במקום "המועצה רשאית" יבוא "המועצה או שר החקלאות, לפי
הענין, רשאים";

(5) סעיף 47 - בטל;

(6) בסעיף 53(א) -

(א) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) חובת הצמדה של כל מגדל לקבלן מורשה שיבחר בו לענין שיווק
תוצרת הלול, דרכי ההצמדה ותקופותיה והוראות בדבר ביטולה, תנאי
ההצמדה וזכויות וחובות הכרוכות בה, וכן הוראות בדבר יישוב סכסוכים

דברי המבר

ככ" 65% מהשיווק. בשל פשטותו, שיווק הביצים אינו
מאופיין ביתרונות לגדול, ולפיכך המצב הקיים אינו תורם
ליעילות הענף.

מוצע כי הסמכות להסמכת משווק ביצים תהיה בידי שר
החקלאות. אשר יקבע לכך קריטריונים חדשים. מטרת
ההצעה היא להביא לפישוט תהליך השיווק, הגברת התחרות
בין המשווקים לטובת היצרנים והצרכנים, והוזלת המחירים.

(2) לפסקאות (5) ו-(6):

סעיף 47 לחוק מאפשר למועצה לקבוע בכלליה, על פי
החלטה ברוב של שני שלישים, כי שיווק תוצרת הלול, כולה
או מקצתה, יהיה בידי המועצה בלבד, כאשר הקשר בין
המועצה למגדל הוא במישרין או באמצעות קבלנים מורשים.

סעיפים 53(א)(1) ו-(4) ו-53(ב) מסמיכים את המועצה
לקבוע חובת הצמדה של כל מגדל לקבלן מורשה והסדר
להזמנת תוצרת הלול מקבלנים מורשים ומסירתה למועצה
לשיווק.

סעיף 124 קובע כי "סכומים שנתקבלו מהטלת תשלום
מיוחד יועברו לקרן האיוון" עם ביטולה של קרן האיוון
במחכונת הקיימת, מוצע לקבוע כי התשלומים יועברו לאוצר
המדינה, ככל קנס אחר.

סעיף 6 - שיווק ביצים

(1) לפסקאות (1) עד (4):

סעיף 44 לחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק),
התשכ"ד-1963, קובע כי המועצה לענף הלול, שמספר
חבריה בין ארבעים לחמישים, ובהם נציגי הממשלה,
הסוכנות היהודית, המגדלים, הסוחרים והצרכנים, תסמיך
קבלנים מורשים לענין שיווק ביצים, בשר עוף וחומר רבייה.
הסמכת הקבלנים נעשית על פי כללים שקבעה המועצה.

הקריטריונים הנוקשים שנקבעו להסמכת משווק והצו
רך באישור מליאת מועצת הלול הביאו למצב שבו שיווק
הביצים מרוכז בידי מספר קטן של משווקים, ותנובה מחזיקה

⁴ ס"ח התשכ"ד, עמ' 12.

הנובעים מכל אלה: ובלבד שמגדל או קבלן מורשה של תוצרת לול, למעט אווזים, יהיה רשאי להשתחרר מהצמדה כאמור ולהיצמד לקבלן מורשה אחר על ידי מתן הודעה למועצה ששים ימים מראש:

(ב) פסקה (4) - תימחק.

פרק ה': מס מקביל

7. בסעיף 7 לחוק מס מקביל, התשל"ג-1973⁵, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) המוסד רשאי להעביר לכל אחת מקופות החולים מידע הדרוש לאימות נתונים לצורך ביצוע חוק זה לגבי מבוטחיה, בני זוגם וילדיהם שטרם מלאו להם שמונה עשרה שנים: לענין זה, "מידע" - שם, מספר תעודת זהויה, כתובת, מין, תאריך לידה, תאריך עליה לישראל, ומועד הצטרפות לקופת חולים אחרת."

פרק ו': מסים

8. בפקודת מס הכנסה⁶ -

(1) בסעיף 66(א), בפסקה (1), המלה "45ב" - תימחק;

(2) בסעיף 86(א), אחרי "הפחתת מס בלתי נאותות" יבוא "או כי אחת ממטרותיה העיקריות נועדה למנוע גביית מס, או להקשות על גבייתו באופן בלתי נאות", ואחרי "נישום" יבוא "או שייגבה ממנו המס":

דברי הסבר

בסעיף 7(א) לחוק הקיים נקבע כי כל קופה חייבת להעביר למוסד, לפי דרישתו, "כל נתון שידרוש המוסד לענין חוק זה". לבניית קובץ אב, שעל בסיס נתוניו ייקבע ויעודכן מפתח החלוקה האמור, יהיה צורך להעביר מידע על הפרטים שבקובץ מהמוסד לקופות החולים. מוצע להסמיק את המוסד לעשות כן, תוך הגדרה מפורשת של המידע שאיתו ניתן להעביר.

סעיף 8 - תיקון פקודת מס הכנסה

לפסקה (1) - תיקון סעיף 66

בתיקון קודם לפקודה בוטל סעיף 45ב לפקודה ולכן יש למחוק את איזכורו בסעיף 66 לפקודה.

לפסקה (2) - תיקון סעיף 86

סעיף 86 לפקודה מאפשר לפקיד השומה להתעלם מעסקה שאחת ממטרותיה העיקריות היא הימנעות ממס. מוצע להבהיר כי הוראות הסעיף חלות גם במקרה של הימנעות מגביית מס.

מוצע לבטל את סעיף 47 ואת פסקה (4) לסעיף 53(א), וכן לתקן את פסקה (1) לסעיף 53(א) באופן שייקבע שחובת ההצמדה לגבי מגדל או קבלן מורשה של תוצרת לול, למעט אווזים, תהיה כך שהמגדל או הקבלן המורשה יהיה רשאי להשתחרר מההצמדה ולהיצמד לקבלן מורשה אחר על ידי מתן הודעה למועצה ששים ימים מראש.

סעיף 7 - מס מקביל

בתיקון לחוק מס מקביל, התשל"ג-1973, שבוצע בסעיף 4 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"א-1991, נקבע מפתח חדש לחלוקת כספי המס המקביל על ידי המוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד), לקופות החולים השונות.

מפתח החלוקה החדש מבוסס, בין היתר, על מספר הזכאים לקבלת טיפול רפואי, לרבות אלה שאינם משלמים מס מקביל כגון בני משפחה או קשישים, בכל אחת מקופות החולים. כמובן נקבע כי המפתח יעודכן מדי שנה.

⁵ ס"ח התשל"ג/עמ' 88: התשנ"א, עמ' 126.
⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

(3) בסעיף 101, בסופו יבוא:

"(ג) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול לגבי מניה שבעליה אינו זכאי לפטור ממס בשל מכירתה."

(4) בסעיף 119א, במקום "לחבר בני-אדם" יבוא "לאדם", במקום "שהחבר" יבוא "שהאדם" ואחרי "כנסיות כאמור" יבוא "כל עוד לא עברו 5 שנים מיום העברת הנכסים";

(5) אחרי סעיף 129א יבוא:

"הכנסה ממקרקעין 129ב. על אף האמור בסעיפים 126 ו-127, על הכנסתה של קופת גמל שאינה מתנהלת בידי חברת ביטוח, מהשכרת בנין שכנתה בעצמה או באמצעות אחרים ושכנייתו החלה בשנת המס 1991 או לאחר מכן, יחול מס בשיעור של 20%";

(6) בסעיף 130א(א), בפסקה (1), במקום "לצורך השומה" יבוא "לצורך ביצוע פקודה זו", במקום "של הכנסה הגובעת מעסק או ממשלח יד" יבוא "לגבי הכנסות ותקבולים של הנישום", ובסופה יבוא "בפסקה זו, "נישום" – לרבות מוסד ציבורי שהגדרתו בסעיף 29(2) ולרבות מוסד ללא כוונת רווח כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976";

(7) בסעיף 134א, בסופו יבוא:

"(4) מי שקיבל הכנסה שנוכה ממנה מס במקור כדין או שחל לגביה פטור ממס, וללא הכנסה זו היה פטור מחובת הגשת דין וחשבון";

דברי הסבר

בין בעצמן ובין באמצעות אחרים, ושכנייתו החלה בשנת המס 1991 או לאחר מכן.

לפסקה (6) – תיקון סעיף 130א(א)

סעיף 130א כנוסחו הנוכחי מעניק לנציב מס הכנסה סמכות להורות על ניהול פנקסים אך ורק לגבי הכנסות שמקורן בעסק או משלח יד. לגבי הכנסות ותקבולים אחרים אין חובת ניהול פנקסים.

מוצע להרחיב את סמכות הנציב ולאפשר לו להורות על ניהול פנקסים גם לגבי הכנסה שאינה מעסק או ממשלח יד.

כמו כן, מוצע לקבוע כי הסעיף יחול לא רק לגבי נישום שהגדרתו בסעיף 1 לפקודה (כלומר, מי שהיתה לו הכנסה בשנת המס), אלא גם לגבי מוסד ציבורי שהגדרתו בסעיף 29(2) ומלכ"ר שהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, שקיבלן תקבולים שאינם הכנסה. בדרך זו יובהר כי ניתן לחייב בניהול ספרים גם את הגופים האמורים הטוענים היום כי התקבולים שהם מקבלים אינם הכנסה בידם וכי לא ניתן לחייבם בניהול ספרים.

לפסקה (7) – תיקון סעיף 134א

סעיף 134א לפקודה מסמיך את שר האוצר לפטור מחובת הגשת דין וחשבון סוגי נישומים המנויים בו.

לפסקה (3) – תיקון סעיף 101

בעקבות התיקון המוצע לחוק התיאומים (סעיף 10) יהיו נישומים שיחויבו במס בעת מכירת ניירות ערך. הטלת מס הן בשלב הרישום בבורסה (לפי סעיף 101 הקיים) והן בעת המכירה, תגרום לכפל מס. מוצע לכן לקבוע כי הוראות סעיף 101 לא יחולו לגבי מניה שבעליה חייב במס בעת מכירתה.

לפסקה (4) – תיקון סעיף 119א

סעיף 119א לפקודה קובע כי אם היה לחבר בני-אדם חוב למס הכנסה ונתפרק או העביר את נכסיו ללא תמורה או בתמורה חלקית, בלי שנתרו לו אמצעים לסילוק החוב, ניתן לגבות את המס שהחבר חייב בו ממי שקיבל את הנכסים.

מוצע לקבוע כי הוראות הסעיף יחולו גם כשהעברת הנכסים נעשתה בידי יחיד. כמו כן מוצע לקבוע כי הוראות הסעיף יחולו כל עוד לא תלפו 5 שנים מיום העברת הנכסים.

לפסקה (5) – הוספת סעיף 129א

כדי לעודד את קופות הגמל להכנס לתחום הבניה להשכרה, מוצע לקבוע כי קופות גמל תהיינה חייבות במס מוגבל בשיעור של 20% לגבי הכנסתן מהשכרת בנין שבנו.

7 ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

(8) אחרי סעיף 220 א יבוא:

220 ב. לא ישלם תאגיד, במישרין או בעקיפין, קנס או כופר כסף שהוטל על זולתו בשל עבירה לפי סעיפים 215 עד 220; העובר על הוראה של סעיף זה, דינו - קנס פי שלושה מסכום הקנס או הכופר ששולם; לענין זה, "תאגיד" - למעט תאגיד שחבריו חייבים להעמיד לרשותו את מלוא כוח עבודתם ולהעביר לו את נכסיהם.

"תשלום קנס או כופר שהוטל על הזולת"

(9) בסעיף 224 א, במקום "215-220" יבוא "215 עד 220 ו-220" ובמקום "אחת משתי אלה" יבוא "שתי אלה".

9. בחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985⁸ (להלן - החוק) -

תיקון חוק
מס הכנסה
(תיאומים בשל
אינפלציה)

(1) בסעיף 6 -

(א) בסעיף קטן (ב), בהגדרת "רווח" או "הפסד" מניירות ערך, הסיפה המתחילה במלים "בתוספת סכום הערך הכולל" - תימחק;

(ב) בסעיף קטן (ג) -

(1) ברישה, במקום "רק כנגד רווח מניירות ערך" יבוא "ובלבד שהסכום שיותר לקיומו לא יעלה על הרווח הריאלי מניירות ערך";

(2) בהגדרת "ההפרש הריאלי מניירות ערך" -

(1) פסקה (1) תימחק;

(2) בפסקה (2), המלה "בתוספת" - תימחק;

(3) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) בתוספת הפסד מניירות ערך או בניכוי רווח מניירות

ערך על פי סעיף קטן (ב), ובניכוי ריבית ודיבידנד שהתקבלו בשנת המס מניירות ערך";

דברי הסבר

העבירה, בין אם הקנס הוטל לפי חוק העבירות המינהליות ובין אם הטילו בית המשפט, יראו זאת כעבירה שהעונש בשלה הוא קנס בסכום של פי שלושה מסכום הקנס או הכופר ששולם בידי אותו חברי-בני-אדם.

הוראה זו תסייע להגשמת כוונת המחוקק לפיה בעל התפקיד ישא בעצמו בעונש בשל ביצוע העבירה.

הוראה דומה קיימת כיום בפקודת התעבורה.

סעיף 9 - תיקון חוק תיאומים בשל אינפלציה

סעיף 6 לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985, קובע חיוב במס על עליית ערך של ניירות ערך נסחרים בבורסה, לגבי נישום שחלות עליו הוראות פרק ב' לחוק האמור.

כיום, החיוב במס לא חל לגבי מניות שליטה ולגבי ניירות ערך שהוחזקו בידי הנישום במהלך כל שנת המס.

מוצע להרחיב את הסעיף ולהסמיך את השר לפטור מחובת הגשת דו"ח כל מי שקיבל הכנסה שנוכה ממנה מס במקור כדין או שחל לגביה פטור ממס, וללא הכנסה זו היה פטור מחובת הגשת דו"ח.

לפסקה (8) (9) - הוספת סעיף 220 ותיקון סעיף 224 א

סעיף 224 א לפקודה קובע כי אם עבר חברי-בני-אדם עבירה לפי הסעיפים 215 עד 220 לפקודה, יראו כאשם בביצוע העבירה גם כל אדם שבשעת ביצוע העבירה היה בעל תפקיד בהגדרתו בסעיף, אלא אם כן הוכח כי העבירה נעברה שלא בידיעתו, או כי נקט את כל האמצעים הסבירים למנוע את ביצוע העבירה.

מוצע לקבוע כי אם ישלם חברי-בני-אדם קנס שהוטל על בעל תפקיד שלפי הוראות הסעיף רואים אותו כאשם בביצוע

⁸ ס"ח התשמ"ה, עמ' 172.

(3) אחרי הגדרת "ההפרש הריאלי מניירות ערך" יבוא:

"רווח ריאלי מניירות ערך" – הפרש ריאלי מניירות ערך כשהסכום הוא סכום שלילי:"

(ג) בסעיף קטן (ד), פסקה (3) – תימחק;

(ד) בסעיף קטן (ו) –

(א) בפסקה (1), בסופה יבוא "בכפוף לאמור בסעיף קטן (ז)";

(ב) פסקה (3) – תימחק.

(ה) אחרי סעיף קטן (ז) יבוא:

"(ז) (1) רווח ממימוש ניירות ערך שהם נכסים קבועים יראו כרווח מניירות ערך לפי סעיף 6(ב): הפסד ממימוש ניירות ערך כאמור, יקוזז תחילה כנגד רווח מניירות ערך לפי סעיף 6(ב) לפני הקיזוז לפי סעיף זה, עד לסכום השווה לרווח הריאלי מניירות ערך כמשמעותו בסעיף 6(ג), ויתרתו תועבר לשנת המס הבאה, ותיחשב החל מאותה שנה, כהפרש ריאלי שהועבר לפי סעיף 6(ג); לענין זה –

"רווח" או "הפסד" ממימוש ניירות ערך שהם נכסים קבועים – ההפרש שבין התמורה שנתקבלה ממימוש ניירות הערך לבין המחיר המקורי המתואם שלהם;

"המחיר המקורי המתואם" – ערך נייר הערך בבורסה בתום שנת המס 1991, או בתום שנת המס שבה נרכש נייר הערך, לפי המאוחר שביניהם, כשהוא מתואם מאותו מועד ועד החדש שקדם לחדש שבו מומש נייר הערך;

(2) האמור בפסקה (1) לא יחול על מכירת מניות שליטה בידי חברת השקעות תעשייתית, ובלבד שאם יש לחברה הפסדים הניתנים לקיזוז, הם יקוזזו תחילה כנגד רווח ההון הפטור; לענין פסקה זו –

"מנית שליטה" – מניה המקנה, לבדה או ביחד עם מניות אחרות, לחברת השקעות תעשייתית 10% לפחות מכח ההצבעה ומהון המניות המונפק בחברה אחרת, ובלבד שהיו לחברה התעשייתית זכויות כאמור בחברה האחרת לפחות שלוש שנים לפני רישום מניות החברה האחרת למסחר בבורסה;

"חברת השקעות תעשייתית" – חברה שמניותיה נסחרות בבורסה, ולפחות 80% מרכושה מושקע בהון מניות של חברה שלפחות 90% מפעילותה בשנת המס היא פעילות ייצורית כמשמעותה בחוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט-1969, בישראל;

דברי הסבר

הפחתת המחיר המקורי המתואם מהתמורה שנתקבלה ממימוש נייר הערך.

ה"מחיר המקורי המתואם" לענין זה, הוא ערכו של נייר הערך בבורסה בתום שנת המס 1991 או בתום שנת המס שבה נרכש נייר הערך, לפי המאוחר שביניהם, כשהוא מתואם מאותו מועד ועד החדש שקדם לחדש שבו מומש נייר הערך.

לפי המוצע, בשנת רכישת ניירות הערך ימשיך לחול חיוב במס לפי סעיף 6 לחוק התיאומים. עליית הערך של הניירות החל מהשנה שלאחר שנת הרכישה, תמוסה בעת מכירת נייר הערך, כאשר הרווח שימוסה יחושב על ידי

⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 322.

(3) הוראות פסקאות (1) ו-(2) לא יחולו על מניות שנרשמו למסחר בבורסה לפני היום הקובע, אם בעל המניות ביקש שלא יחול בשעת מכירתן לראשונה לאחר הרישום הפטור ממס על רווח הון לפי סעיף 97(ג) לפקודה;

(4) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2), במכירת נייר ערך שנרשם למסחר בבורסה לאחר היום הקובע, המחיר המקורי המתואם יהיה המחיר המקורי שלו כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה, כשהוא מתואם מיום רכישת נייר הערך ועד החודש שקדם לחודש שבו נמכר;

(ח) מי שהיה ברשותו נייר ערך נסחר בבורסה במועד שבו חדלו לחול עליו הוראות פרק זה, יראהו כאילו מכר את נייר הערך במחיר הבורסה באותו יום;"

(2) בתוספת א', בסעיף 3, פסקה (4) - בטלה;

(3) בתוספת ב', בסעיף 1, בהגדרת "נכסים קבועים" -

(א) בפסקה (2), המלים "ולא נמכרו עד תומה", פעמיים - יימחקו, האמור בפסקה יסומן (א) ואחריה יבוא:

"(ב) מנית שליטה כהגדרתה בסעיף 6(ז)(2);"

(ב) בפסקה (3), בפסקאות משנה (א) ו-(ב), המלים "ולא נמכרו ולא נפדו עד תומה" - יימחקו;

(4) בתוספת ג', בסעיף 2, פסקה (4) - בטלה.

10. בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963¹⁰ -

תיקון חוק
מס שבח
מקרקעין

(1) בסעיף 17(א), בסופו יבוא "לרבות הוצאות פיתוח שהרוכש התחייב לשלמן למוכר בשל המקרקעין";

(2) במקום סעיף 349 יבוא:

"פטור לדירת מגורים 349. (א) מכירת דירת מגורים תהא פטורה ממס.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יחול הפטור לגבי יחיד שמכר שתי דירות מגורים או יותר בפטור ממס, כ"ע 12 החדשים שקדמו למכירת הדירה.

דברי הסבר

אלא גם על מחיר הוצאות הפיתוח שהרוכש מתחייב לשלם בגין המקרקעין הנמכרים.

לפסקאות (2) עד (4) - סעיפים 349 כ"ע 149, 49 ו"ע 62 מוצע לפטור ממס שבח מקרקעין רווח ממכירת דירות מגורים בידי יחיד. הפטור יחול לגבי מכירה של עד שתי דירות בכל 12 חודשים.

הפטור יחול על כל דירה המיועדת למגורים לפי טיבה - בין אם שימשה בפועל למגורים ובין אם לא שימשה, ובלא הגבלה כלשהי לגבי מחיר הדירה, הרווח אותו הפיק המוכר ממכירתה ומספר הדירות שבבעלות המוכר.

החייב במס כאמור לא יחול על מכירת מניות שליטה בידי חברת השקעות תעשייתית כמוגדר בחוק.

סעיף 10 - תיקון חוק מס שבח מקרקעין

לפסקה (1) - תיקון סעיף 17

מוצע להגדיל את מס הרכישה המוטל על מי שקונה קרקע, כך שהבסיס לחישוב המס יהא לא רק מחיר הקרקע

¹⁰ ס"ח התשכ"ג, עמ' 405.

(ג) לענין סעיפים קטנים (א) ו-(ב), יראו כמכירת דירת מגורים גם מכירת זכות באיגוד מקרקעין בידי יחיד, כשרכשו של האיגוד הוא בנין אחד, ולזכות במקרקעין צמודה זכות ייחודית לדירת מגורים אחת בלבד שבבנין.

(ד) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול לגבי דירת מגורים שנמכרה בפטור ממס לפי סעיף 71 אחרי היום הקובע, שלא מאת איגוד כאמור בסעיף קטן (ג), כל עוד לא שולם בגינה המס: לענין זה, "היום הקובע" – כ"ב באלול התשנ"א (1 בספטמבר 1991).

(3) סעיפים 49ג עד 49ו ו-49ח – בטלים:

(4) בסעיף 62, בסופו יבוא:

"לענין זה, "זכות במקרקעין" – למעט זכות במקרקעין שהיא דירת מגורים, ו"זכות באיגוד" – למעט זכות באיגוד מקרקעין שחל לגביה האמור בסעיף 49ב(ג).":

(5) בסעיף 89(א), במקום "שופט בית משפט מחוזי" יבוא "שופט כמשמעותו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984¹¹:"

(6) אחרי סעיף 98 יבוא:

98א. לא ישלם תאגיד, במישרין או בעקיפין, קנס או כופר כסף שהוטל על זולתו בשל עבירה לפי סעיף 98: העובר על הוראה של סעיף זה, דינו – קנס פי שלושה מסכום הקנס או הכופר ששולם: לענין זה, "תאגיד" – למעט תאגיד שחבריו חייבים להעמיד לרשותו את מלוא כוח עבודתם ולהעביר לו את נכסיהם.":

"תשלום קנס או כופר שהוטל על הזולת

(7) בסעיף 99, אחרי "סעיף 98" יבוא "או 98א", ובמקום "אחת משתי אלה" יבוא "שתי אלה".

11. בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"ג-1963¹² –

תיקון חוק
מס רכוש

(1) אחרי סעיף 57 יבוא:

57א. לא ישלם תאגיד, במישרין או בעקיפין, קנס או כופר כסף שהוטל על זולתו בשל עבירה לפי סעיף 57: העובר על הוראה של סעיף זה, דינו – קנס פי שלושה מסכום הקנס או הכופר ששולם: לענין זה, "תאגיד" – למעט תאגיד שחבריו חייבים להעמיד לרשותו את מלוא כוח עבודתם ולהעביר לו את נכסיהם.":

"תשלום קנס או כופר שהוטל על הזולת

(2) בסעיף 58, אחרי "סעיף 57" יבוא "או 57א" ובמקום "אחד משני אלה" יבוא "שני אלה".

דברי הסבר

לפסקאות (6) ו-(7) – הוספת סעיף 98א ותיקון סעיף 98

ראה הסבר לסעיף 8(8).

סעיף 11 – תיקון חוק מס רכוש

ראה הסבר לסעיף 8(8) ו-(9).

לפסקה (5) – תיקון סעיף 89

לאור הלחץ הרב הקיים על ועדות הערר לפי חוק מס שבח מקרקעין, מוצע לקבוע כי יושב ראש הועדה יהיה שופט שמונה לפי חוק בתי המשפט, אך לאו דוקא שופט בית משפט מחוזי.

¹¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 195.
¹² ס"ח התשכ"ג, עמ' 100.

תיקון חוק
עסקאות גופים
ציבוריים

12. בחוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות), התשל"ו-1976¹³, בסעיף 1, בהגדרת "גוף ציבורי", בסופה יבוא:

"(6) כל המתקשר עם המדינה בחוזה בניה, בין במישרין ובין בעקיפין, ושר האוצר קבע אותו כגוף ציבורי לענין זה בצו שיפורסם ברשומות."

תיקון חוק
הביטוח הלאומי

13. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968¹⁴, בסעיף 139, בסעיף קטן (ב), בפסקה (1), אחרי "הכנסה" יבוא "מס שהזכאי חייב בו לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961".

תיקון חוק
מס ערך מוסף

14. בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 -

(1) במקום סעיף 106 יבוא:

106. היה לחייב במס חוב מס והוא העביר את נכסיו ללא תמורה או בתמורה חלקית בלי שנותרו לו אמצעים לסילוק החוב האמור, או שנכסים הועברו כאמור בעקבות פירוק או פשיטת רגל של החייב במס, ניתן יהיה לגבות את המס שהחייב במס חייב בו ממי שקיבל את הנכסים בנסיבות כאמור כל עוד לא עברו 5 שנים מיום העברת הנכסים, ובלכד שלא יגבו ממי שקיבל את הנכסים יוחר משווי הנכסים שקיבל ללא תמורה או מההפרש שבין התמורה החלקית ששילם לבין שווי הנכסים: לענין סעיף זה, "שווי של נכסים" - המחיר שהיה מתקבל במכירתם ממוכר מרצון לקונה מרצון."

"גביית מס
בנסיבות מיוחדות

(2) בסעיף 112א(א) -

(א) ברישה, אחרי "על עסקאות" יבוא "או סכום שחייב במס חייב בו בשל ניכוי מס תשומות ביתר או שלא כדין";

(ב) בפסקה (1), בסופה יבוא "לרבות הפרשי הצמדה, ריבית וקנסות";

דברי הסבר

הוראת הסעיף הוכחה כיעילה ומוצע להרחיב את תחולתו גם לגבי חובות מס רכוש.

סעיף 14 - תיקון חוק מס ערך מוסף

לפסקה (1) - החלפת סעיף 106

ראה הסבר לסעיף 48(4).

לפסקה (2) - תיקון סעיף 112א

סעיף 112א לחוק קובע:

"גביית מס במקרים מיוחדים

112א. (א) היתה למנהל סיבה לחשוש כי המס על עסקאות לא ישולם משום שיש בדעתו של עוסק לצאת מישראל או מחמת סיבה אחרת, רשאי הוא -

(1) אם נעשתה לעוסק שומה לפי 77 - לדרוש בהודעה בכתב שהעוסק יתן מיד ערובה, כדי

סעיף 12 - תיקון חוק עסקאות גופים ציבוריים

חוק עסקאות גופים ציבוריים קובע כי גוף ציבורי כהגדרתו בחוק לא יתקשר עם תושב ישראל בעסקה למכירת נכס או למתן שירות לגוף הציבורי, אלא לאחר שהומצא למי שמייצג את הגוף הציבורי אישור מפקיד מורשה, מרואה חשבון או מיועץ מס, המעיד כי אותו תושב מנהל את פנקסיו על פי החוק ומדווח על הכנסותיו על פי החוק.

מוצע להרחיב את הגדרת "הגוף הציבורי", ולכלול בה כל אדם המתקשר עם המדינה בחוזה בניה, בין במישרין ובין בעקיפין, ושר האוצר הכריז עליו כעל גוף ציבורי לענין זה.

סעיף 13 - תיקון חוק הביטוח הלאומי

סעיף 139 לחוק הביטוח הלאומי מאפשר לקזז קיצבת ילדים כנגד חובות מס הכנסה שהזכאי לקיצבת הילדים חייב.

¹³ ס"ח התשל"ו, עמ' 280.
¹⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 108.

(3) אחרי סעיף 112 א יבוא:

112 ב. (א) הוגש ערעור לפי סעיף 83, רשאי בית המשפט להתיר למנהל, לפי בקשתו, לעכב תשלום החזר מס המגיע למערער לפי חוק זה עד אשר ישולם חוב מס המגיע ממנו כאמור או עד אשר תינתן ערובה להנחת דעתו לתשלום המס הנקוב בשומה, לרבות ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות עד ליום התשלום.

"עיצוב תחרי
מס

(כ) נקבע בערעור כי העוסק אינו חייב חוב מס כאמור – יוחזר לו סכום החזר שעוככ בתוספת ריבית והפרשי הצמדה: לענין זה יחולו הוראות סעיף 105(ג) ו-(ד), בשינויים המחוייבים." :

(4) אחרי סעיף 118 יבוא:

118 א. לא ישלם תאגיד, במושרין או בעקיפין, קנס או כופר כסף שהוטל על זולתו בשל עבירה לפי חוק זה או התקנות לפיו: העובר על הוראה של סעיף זה, דינו – קנס פי שלושה מסכום הקנס או הכופר ששולם; לענין זה, "תאגיד" – למעט תאגיד שחבריו חייבים להעמיד לרשותו את מלוא כוח עבודתם ולהעביר לו את נכסיהם."

"תשלום קנס או
כופר שהוטל על
הזולת

(5) בסעיף 119, במקום "או שנקט" יבוא "ושנקט":

(6) בסעיף 138(א), בסופו יבוא "או נועדה למנוע גביית מס או להקשות על גבייתו באופן בלתי נאות."

דברי הסבר

חשש שהמס לא ייגבה; למשל, מקרה של חוב הנובע מניכוי מס תשומת שלא כדין.

ב. להרחיב את סמכות המנהל לדרוש ערובה לא רק בגין המס המוגדר בסעיף 1 לחוק כקדן בלבד, אלא גם בגין ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות.

צעדים אלה דרושים לשם העמקת הגבייה.

לפסקה (3) – הוספת סעיף 112 ב:

מוצע לקבוע, כי לאחר שמוגש ערעור על שומה רשאי בית המשפט להתיר למנהל, לפי בקשתו, לעכב תשלום החזר מס המגיע למערער עד שישולם חוב המס או עד שתופקד ערובה לתשלום. תיקון זה מיועד למנוע מצב לפיו יחזירו שלטונות מע"מ החוזרים לנישום, אשר ערכאה שיפוטית כבר קבעה כי הוא חייב למע"מ חוב מס.

לפסקאות (4) ו-(5) – הוספת סעיף 118 א ותיקון סעיף 19. ראה הסבר לסעיף (8) ו-(9).

לפסקה (5) – תיקון סעיף 138(א)

ראה הסבר לסעיף (2)8.

הנחת דעתו של המנהל, לתשלום המס הנקוב בשומה:

(2) אם לא נעשתה לעוסק שומה – לשום את המס שהעוסק חייב בו, לדעת המנהל, לפי סכום סביר בעיניו ולכלול בה גם את הפרשי ההצמדה, הריבית והקנסות שהוא חייב בהם.

(ב) שומה שנעשתה לפי סעיף קטן (א)2, ימסור המנהל הודעה בכתב עליה, וכל סכום הרשום בה ישולם מיד עם מסירת ההודעה.

(ג) לא שולם הסכום כאמור או לא ניתנה הערובה, לפי הענין, רשאי בית משפט שלום, על פי בקשת המנהל, ליתן צו, אף שלא בפני העוסק –

(1) על עיצוב יציאתו מהארץ;

(2) על עיקול רכושו.

(ד) שולם סכום כאמור או ניתנה ערובה, רשאי העוסק להגיש השגה וערעור בדרך שמשיגים ומערערים על שומה לפי סעיף 77."

מוצע לתקן סעיף זה כלהלן:

א. להרחיב את סמכות המנהל לכל מקרה שבו יש

15. בחוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952¹⁵ -

(1) בסעיף 13(ג), המלים "שיבואם חייב במס" - יימחקו;

(2) בסעיף 29ד, אחרי "א" יבוא "106, 119".

16. (א) תחילתו של סעיף 10(2) עד (4) לגבי מכירות שנעשו החל ב-1 בחודש שלאחר פרסומו של חוק זה ברשומות.

(ב) תחילתם של סעיפים 8(4) ו-14(1) - החל ביום כ"ה בטבת התשנ"ב (1 בינואר 1992) (להלן - היום הקובע), גם לגבי העברות נכסים שבוצעו לפני מועד זה.

(ג) תחולתם של סעיפים 8(8), 10(6), 11 ו-14(4) לגבי עבירות שנעברו החל ביום הקובע.

(ד) תחולתו של סעיף 8(7) לגבי דו"חות לשנת המס 1989 ואילך.

(ה) תחילתן של שאר הוראות חוק זה החל ביום הקובע.

דברי הסבר

לטובין מיכוא והן לטובין מייצור מקומי. במצב זה אין כל סיבה לאבחנה הקיימת בחוק כיום בהפעלת הסנקציה של עיכוב טובין בשל אי תשלום חוב מס.

מוצע איפוא להרחיב את האפשרות הנתונה למנהל לעכב הוצאת טובין מפיקוח המכס עד לסילוק המס המגיע מהחייב על טובין מיכוא גם למצב שבו חוב המס מתייחס לטובין מייצור מקומי.

סעיף 15 - תיקון חוק מס קניה (טובין ושירותים) סעיף 13(ג) לחוק מס קניה קובע:

"המנהל רשאי לעכב הוצאתם של טובין מפיקוח המכס עד לסילוק מס המגיע מהחייב על טובין אלה או טובין אחרים שיבואם חייב במס."

קיימים עוסקים אשר חובות המס שלהם מתייחסים הן

¹⁵ ס"ח התשי"ב, עמ' 344.

[444]

חוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 24), התשנ"א-1991

1. בסעיף 122 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969¹, אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) המשדל אדם בדרך של השבעה, ברכה, קללה, נידוי וכיוצא באלה, כדי שיצביע או יימנע מלהצביע, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת."

דברי הסבר

התעורר ספק אם החוק הקיים אוסר תופעות של השבעות, ברכות, נדרים וכיו"ב לצורך שידול בוחרים בענין הצבעתם בבחירות לכנסת. החוק המוצע בא להסיר את הספק.

סעיף 122 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, קובע עבירות של שחיתות ואיום הנעשות במסגרת הבחירות לכנסת, ועונשן - חמש שנות מאסר או קנס 67,500 שקלים חדשים.

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"א-1991 [445]

1. בחוק זה - הגדרות

"אשפה" - פסולת שאינה פסולת למיחזור;

"בית עסק" - מפעל, בית מלאכה, חנות, משרד, או כל מקום אחר שאינו בית מגורים בלבד ואשר במהלך העבודה או העסקים בו מצטברת בו פסולת למיחזור;

"בעל בית עסק" - אחד או יותר מאלה:

(1) אדם המנהל את בית העסק;

(2) המחזיק בבית העסק;

(3) בעל היתר או רשיון הדרושים לפי כל דין להפעלת בית העסק, או מי שעליו מוטלת חובה להשיג היתר או רשיון כאמור;

(4) אדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו פועל בית העסק;

(5) אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה מבית העסק, בין בזכותו ובין ככא כוח, מנהל או נאמן;

(6) הבעל הרשום של הנכס שבו מצוי בית העסק, לרבות שוכר או שוכר משנה;

"השלכה" - לרבות זריקה, שפיכה, נטישה או השארה;

"השר" -

גירסה א': שר הפנים;

גירסה ב': השר לאיכות הסביבה;

"התקנה" - לרבות הצבה;

"מיחזור" - תהליך השבת תמרים ומוצרים לשימוש חוזר כחמרי גלם או לאותה מטרה אשר לה יועדו בראשונה;

"מיתקן מיחזור" - כלי או אמצעי אצירה, דחיסה, כבישה, גריסה, קשירה וכיוצא באלה, המשמש למיין, לטיפול או להקטנת נפח הפסולת למיחזור;

"מכל יעודי" - כלי קיבול לאצירת סוג פסולת למיחזור;

דברי הסבר

את מצבת היבוא וזאת ע"י חסכון ביבוא אשפת נייר מחו"ל ויבוא נייר בכלל.

פעילות המיחזור מתפתחת ומתמסדת בעולם המערבי בקצב מהיר, ואילו בארץ, הנושא אינו מוסדר כלל ועיקר.

הצעת החוק באה לקבוע עקרונות ומסגרת להסדרים שיקבעו-השר המופקד על ביצוע החוק והרשויות המקומיות. בשלב זה הושארה שאלת האחריות והסמכות פתוחה לדיון והכרעה.

כמות הפסולת הביתית והתעשייתית הולכת וגדלה מיום ליום ומשנה לשנה, דבר הגורם למטרדים אקולוגיים חמורים ומאלץ את התושבים לסבול מפגעים חמורים. שטחי ההטמנה הסמוכים לערים הגדולות והקטנות, אינם מהווים אתר לקבורה סניטרית נאותה, ויש בהם משום מפגע תברואתי בעל תופעות לוואי מזיקות ביותר.

מיחזור פסולת מסוג נייר, פלסטיק, זכוכית ואשפה אורגנית יכול לפתור את בעיית הפסולת וכל תופעות הלוואי הישירות והעקיפות הנגרמות ממנה. המיחזור יכול אף לשפר

"מרכז מיחזור" – מקום בו מותקנים מכלים יעודיים:

"פסולת למיחזור" – חמרים ומוצרים מכל סוג שהוא הניתנים למיחזור, שהושלכו או המיועדים להשלכה, לרבות נייר, קרטון, פלסטיק, זכוכית וטכסטיל;

"תכנית" – כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965¹.

קביעת הסדרים
לאיסוף פסולת
למיחזור

2. (א) רשות מקומית רשאית, בכפוף להוראות כל דין ובהתאם להוראות תכנית –

(1) להקצות בתחומה, מקומות להקמת מרכזי מיחזור ולהתקין בין בעצמה ובין על ידי אחרים, מכלים ייעודיים; או

(2) לקבוע בחוק עזר הסדר אחר לאיסוף ולפינוי פסולת למיחזור בתחומה.

(ב) קבע השר הוראות, בתקנות או בצו כאמור בסעיף 12, בעניינים המפורטים בסעיף קטן (א), לא תפעל רשות מקומית בעניינים אלה, אלא על פיהן.

חובת בעל
בית עסק

3. קבעה רשות מקומית-הסדרים כאמור בסעיף 2, יתקין בעל בית עסק מכל יעודי או מיתקן מיחזור על פי הוראה שנתן מכוחם ראש הרשות המקומית או מי שהוא מינה לענין זה.

תחזוקת מכלים
ומתקני מיחזור

4. הותקן מכל יעודי או מיתקן מיחזור בהתאם להוראות חוק זה, יחזיקו המתקין או מי שהמכל היעודי או מיתקן המיחזור נמצא במקום עסקו או בקשר לעסקו, במצב תקין ונקי בכל עת, ויחליפו, במידת הצורך או על פי דרישה מאת ראש הרשות המקומית או מי שהוא מינה לענין זה.

חובת ואיסורים
לענין השלכת
פסולת

5. (א) לא ישליך אדם אשפה למכל יעודי או למיתקן מיחזור.

(ב) הותקן מכל יעודי או מיתקן מיחזור, בהתאם להוראות חוק זה, בסמוך למקום מגוריו של אדם, לא ישליך פסולת למיחזור אלא לתוכו ובהתאם לסוג הפסולת שנקבע לאותו מכל או מיתקן.

(ג) בעל עסק שבתחום עסקו או בקשר לעסקו הותקן מכל יעודי או מיתקן מיחזור, בהתאם להוראות חוק זה, לא ישליך ולא ירשה לאחר להשליך פסולת למיחזור אלא לתוכו, ובהתאם לסוג הפסולת שנקבע לאותו מכל או מיתקן.

(ד) קבעה רשות מקומית הסדר אחר כאמור בסעיף 2(א), לא ישליך ולא יפנה אדם פסולת למיחזור, אלא למקום ובאופן שנקבע באותו הסדר.

קנין פסולת
למיחזור

6. (א) פסולת למיחזור שהושלכה למכל יעודי או למיתקן מיחזור או שנאצרה בהם, היא קניינו של מתקין המכל או המיתקן.

(ב) פסולת למיחזור שנאספה ופונתה על פי הסדר אחר, לפי סעיף 2(א), תהיה קנין הרשות המקומית או קנין מי שקבעה באותו הסדר.

(ג) נמצא במכל יעודי או במיתקן מיחזור חפץ אשר בנסיבות הענין סביר להניח שהגיע לשם עקב טעות, יחולו לגביו הוראות חוק השבת אבידה, התשל"ג-1973².

פינוי פסולת
למיחזור

7. במקום שנקבע הסדר כאמור בסעיף 2, לא יפנה אדם, לא יוביל ולא יעביר פסולת למיחזור מהסוג שנקבע באותו הסדר, אלא לפי היתר או דרישה מאת הרשות המקומית; ואולם רשאי אדם לפנות, להוביל ולהעביר פסולת למיחזור למפעל שעיסוקו מיחזור פסולת.

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.
² ס"ח התשל"ג, עמ' 172.

- מפקחים 8. (א) גירסה א'
ראש רשות מקומית רשאי למנות מפקחים לענין חוק זה מבין מי שמונה כדין כפקח או כמפקח מכוח חיקוק (להלן – מפקח).
8. (א) גירסה ב'
השר, או ראש רשות מקומית לגבי תחום אותה רשות, רשאים למנות מפקחים לענין חוק זה מבין מי שמונה כדין כפקח או כמפקח מכוח חיקוק (להלן – מפקח).
(ב) מפקח יהיה רשאי להיכנס לכל מקום ככל הדרוש לאכיפת הוראות חוק זה, אולם לא יכנס –
(1) למקום המשמש למגורים – אלא על פי צו של בית משפט;
(2) למקום המוחזק על ידי מערכת הבטחון – אלא ברשות שר הבטחון או מי שהוא הסמיך.
(ג) שר המשטרה רשאי להסמיך מפקח לערוך חקירות וחיפושים כדי למנוע עבירות על חוק זה או כדי לגלותן; בהשתמשו בסמכות כאמור –
(1) יהיה מפקח רשאי להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)³, וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודאה שרשם מכוח סמכות זו;
(2) דין מפקח לענין סעיף 24(א)(1) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט–1969⁴, כדין שוטר.
- עונשין 9. גירסה א'
העובר על הוראה מהוראות חוק זה או תקנות שהותקנו על פיו, דינו – קנס; ואם היתה העבירה נמשכת – קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז–1977⁵.
- עונשין ויעד קנסות 9. גירסה ב'
(א) העובר על הוראה מהוראות חוק זה או תקנות שהותקנו על פיו, דינו – קנס; ואם היתה העבירה נמשכת – קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז–1977.
(ב) קנס שהוטל בעבירה לפי חוק זה ישולם לקרן לשמירת הנקיון שהוקמה בסעיף 10 לחוק שמירת הנקיון, התשמ"ד–1984⁶; ואולם קנס ששולם עקב הפעלת סמכות בידי עובד של רשות מקומית בשל עבירה על חוק זה שנעברה בתחומה, יועבר לקופת אותה רשות.
- הוצאות 10. בית משפט שהרשיע אדם בעבירה על הוראות חוק זה או תקנות שהותקנו מכוחו, רשאי בגור הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייב את הנאשם בהוצאות שהוצאו עקב ביצוע העבירה ולשם מניעת או צמצום הנזק שנגרם כתוצאה ממנה.
- אחריות נושאי משרה בתאגיד 11. נעברה עבירה לפי חוק זה בידי תאגיד, ייאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף – למעט שותף מוגבל – או פקיד באותו תאגיד ואחראי לענין הנדון, אלא אם כן הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט את כל האמצעים הסבירים להבטחת קיום הוראות חוק זה והתקנות שהותקנו מכוחו.

³ חוקי אי"י, כרך א', עמ' 439.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 1212.

12. גירסה א'

(א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר התייעצות עם השר לאיכות הסביבה ועם שר התעשייה והמסחר, ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות קביעת -

גירסה ב'

(א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר התייעצות עם שר הפנים ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות קביעת -

(נוסח מוסכם)

(1) סוגי פסולת למיחזור;

(2) סוגי בתי עסק בכל הנוגע לחוק זה;

(3) צורת המכלים היעודיים ומיתקני המיחזור, גודלם, צבעם, סימונם, מיקומם ואופן התקנתם.

(ב) גירסה א'

השר רשאי להורות בצו, בדרך כלל, או לרשות מקומית מסוימת - לאחר התייעצות עם ראש אותה רשות, על סוגי הפסולת למיחזור וכמות הפסולת למיחזור, לסוגיה, שלגביהם יחולו הוראות חוק זה ותקנות שיתקנו מכוחו או שלגביהם יחול פטור מהוראות חוק זה והתקנות לפיו כולן או מקצתן, והוא ישקול, בין השאר, את עלות החלת הוראות חוק זה על רשות מקומית פלוגית וכן את העלות והתועלת למשק, הכל בהתאם לכדאיות החלת דרכים אחרות לסילוק פסולת והשימוש בה.

(ב) גירסה ב'

(1) כמקום הרישה יבוא: "השר, בהתייעצות עם שר האנרגיה והתשתית, רשאי להורות בצו...".

(2) בסופה יבוא "לרבות שיטות להפקת אנרגיה".

(ב) גירסה ג'

אם "השר" הוא השר לאיכות הסביבה, תהיה הרישה "השר, בהסכמת שר הפנים, רשאי".

13. חוק זה יחול גם על המדינה.

תחולה על
המדינה

14. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.

שמירת דינים

15. גירסה א'

רשות מקומית רשאית להתקין חוקי עזר בכל ענין הדרוש לביצוע הוראות חוק זה ובכפוף להוראות סעיף 2(ב).

חוקי עזר

גירסה ב'

רשות מקומית רשאית, בכפוף להוראות סעיף 2(ב), להתקין חוקי עזר בכל ענין הדרוש לביצוע הוראות חוק זה והסמכויות הנתונות לשר הפנים לגבי חוקי עזר לפי סעיף 258 לפקודת העיריות וסעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות, תהיינה נתונות, לגבי חוקי עזר כאמור, גם בידי השר לאיכות הסביבה.

16. בסעיף 280(ב) לפקודת העיריות [נוסח חדש]⁷, בסופו יבוא:
- ”(3) להפחית ארנונה לבית עסק, כמשמעותו בחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ”א-1991, שהוציא הוצאות להתקנת מכל יעודי או מיתקן מיחזור ואחזקתו, בהתחשב בין היתר, בסוג ובכמות הפסולת, כפי שיקבע שר הפנים בתקנות באישור שר האוצר.”
17. (א) אחרי סעיף 17 לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש]⁸ (להלן – פקודת המועצות המקומיות), יבוא:
- ”הפחתת ארנונה 17א. המועצה רשאית להפחית ארנונה לבית עסק, כמשמעותו בחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ”א-1991, שהוציא הוצאות להתקנת מכל יעודי או מיתקן מיחזור ואחזקתו, בהתחשב בין היתר, בסוג ובכמות הפסולת, כפי שיקבע שר הפנים בתקנות באישור שר האוצר.”
- (ב) בסעיף 18 לפקודת המועצות המקומיות במקום ”הטלת ארנונות או הגדלתן” יבוא:
- ”הטלת ארנונות, הגדלתן או הפחתתן.”
18. בתוספת השלישית לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ”ד-1984⁹, בסופה יבוא:
- ”26. חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ”א-1991.”
19. בתוספת השניה לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ”ב-1982, בסופה יבוא:
- ”(15) עבירה לפי חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ”א-1991, שנעברה ברשות היחיד של הקובל.”
20. גירסה א' – ללא סעיף 20.
20. גירסה ב'
- בסעיף 10(ב) לחוק שמירת הנקיון, התשמ”ד-1984, במקום ”לקידום ולעידוד פעולות” יבוא:
- ”לקידום ולעידוד פעולות מיחזור פסולת.”
21. תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו.

תיקון פקודת העיריות

תיקון פקודת המועצות המקומיות

תיקון חוק בתי המשפט

תיקון חוק סדר הדין הפלילי

תיקון חוק שמירת הנקיון

תחילה

חבר הכנסת דן תיכון

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

⁹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.